

Samhällsbyggnadsnämnden

§ 196

Svar på motion från Miljöpartiet de gröna om krontäckning, miljö 2019-2581

Dnr SBN 2019/1178

Handlingar

Samhällsbyggnadskontorets tjänsteskrivelse den 29 november 2019

Bakgrund

Miljöpartiet de gröna har lämnat in en motion med förslag om:

1. Att kommunen utformar policy och mål för krontäckning i tätbebyggt område.
2. Att kommunen planerar och utför insatser så att gator och övrig allmän plats utnyttjas för att nå målet om krontäckning.
3. Att kommunen tillämpar policy och mål om krontäckning i allt detaljplanearbete.

Bakgrunden är att träd bidrar med många ekosystemtjänster och att de är en enkelt använd indikator. Krontäckning används runt om i världen som ett sätt att bevaka utvecklingen av grönytor i tätbebyggda områden.

Överläggning

Efter överläggning enas samhällsbyggnadsnämnden om att bifalla motionen från Miljöpartiet de gröna om krontäckning.

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår att kommunfullmäktige beslutar:

Kommunfullmäktige bifaller motionen från Miljöpartiet de gröna om krontäckning.

Sekreterare

Monica Helgesson

Samhällsbyggnadsnämnden

UTDRAG

Sammanträdesdatum
2019-12-19

Justeras

Mattias Adolfson
ordförande

Kajsa Hedin

Handläggare
Tomas Burén

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2019-11-29

Ärendebeteckning
SBN 2019/1178

Samhällsbyggnadsnämnden

Svar på motion från Miljöpartiet de gröna om krontäckning, miljö 2019-2581

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår att kommunfullmäktige beslutar att en mätning av aktuell krontäckning utförs i hela Kalmar stad, enligt avgränsningen i gällande översiktsplan. Metoder och avgränsning av olika delområden utreds närmare av samhällsbyggnadskontoret i samarbete med kommunledningskontoret. Resultatet blir en utgångspunkt för en eventuell utredning av hur mål för krontäckning kan formuleras.

Samhällsbyggnadsnämndens yttrande ska utgöra svar på motionen.

Motionen ska härmed anses vara besvarad.

Bakgrund

Miljöpartiet de gröna har lämnat in en motion med förslag om:

1. Att kommunen utformar policy och mål för krontäckning i tätbebyggt område.
2. Att kommunen planerar och utför insatser så att gator och övrig allmän plats utnyttjas för att nå målet om krontäckning.
3. Att kommunen tillämpar policy och mål om krontäckning i allt detaljplanearbete.

Bakgrunden är att träd bidrar med många ekosystemtjänster och att de är en enkelt använd indikator. Krontäckning används runt om i världen som ett sätt att bevaka utvecklingen av grönytor i tätbebyggda områden.

Tomas Burén
Miljöhandläggare

Bilaga:
Samhällsbyggnadskontorets yttrande 2019-11-27

Samhällsbyggnadsnämnden

YTTRANDE

Ärende: Motion från Miljöpartiet om krontäckning

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår att kommunfullmäktige beslutar att en mätning av aktuell krontäckning utförs i hela Kalmar stad, enligt avgränsningen i gällande översiktsplan. Metoder och avgränsning av olika delområden utreds närmare av samhällsbyggnadskontoret i samarbete med kommunledningskontoret. Resultatet blir en utgångspunkt för en eventuell utredning av hur mål för krontäckning kan formuleras.

Samhällsbyggnadsnämndens yttrande ska utgöra svar på motionen.

Motionen ska härmed anses vara besvarad.

Bakgrund

Miljöpartiet de gröna har lämnat in en motion med förslag om:

1. Att kommunen utformar policy och mål för krontäckning i tätbebyggt område.
2. Att kommunen planerar och utför insatser så att gator och övrig allmän plats utnyttjas för att nå målet om krontäckning.
3. Att kommunen tillämpar policy och mål om krontäckning i allt detaljplanarbete.

Bakgrunden är att träd bidrar med många ekosystemtjänster och att de är en enkelt använd indikator. Krontäckning används runt om i världen som ett sätt att bevaka utvecklingen av grönytor i tätbebyggda områden.

Yttrande

Träd tillför många kvaliteter i den bebyggda miljön och för att uppmärksamma detta tog Kalmar kommun fram en trädplan 2018. Planen beskriver trädens olika värden och ger

riktlinjer för planering, projektering, byggnation och skötsel. Trädplanen säger också att en mer ingående trädstrategi kan tas fram i framtiden. Där kan mål för krontäckning vara en del. Kommunen har också en databas för planterade träd. Uppdatering av databasen pågår, bland annat för att möjliggöra uppföljning av nedtagning och nyplantering av träd i staden.

Träd är en viktig del av grönstrukturen i staden och ett relativt enkelt sätt att mäta tillgången till träd är att mäta krontäckning, det vill säga den yta av staden som är täckt med träd. Med hjälp av begreppet krontäckning som ett mått på hur grön en stadsmiljö är går det att göra jämförelser mellan olika städer, mellan olika stadsdelar och mellan nu och då. Det går också att sätta upp mål för hur stor del av staden vi önskar ska vara täckt av trädkronor, och sedan arbeta strategiskt för detta i planering och utförande.

En allmänt ökad krontäckning kan sägas vara positiv ur samtliga hållbarhetsperspektiv. Träd tar upp mycket vatten och minskar därmed kostnaderna för fördröjning av dagvatten. Trädens lövvverk tar upp luftföroreningar som kan orsaka hälsoproblem. I ett varmare klimat blir trädens skugga en viktig faktor för att minska konsekvenserna av värmeböljor. Dessutom binder träden koldioxid och bidrar därmed i viss mån till att minska klimatförändringarna. En ökad tillgänglighet till grönområden uppmuntrar till fysiska och sociala aktiviteter vilket har positiva hälsoeffekter. Ur ett ekologiskt perspektiv är det generellt positivt med fler träd och en ökad krontäckning i den bebyggda miljön. Träd och grönområden i staden är livsmiljöer för en mängd olika arter och kan tjäna som spridningskorridorer mellan större naturområden. Trädens ekologiska värde är dock till stor del även beroende av trädslag och ålder och man behöver därför ta hänsyn till fler faktorer än enbart krontäckning.

Krontäckningen i olika delar av staden skiljer sig åt och det är inte alltid önskvärt att ha samma krontäckning överallt. Kulturhistoriska skäl gör att det kan vara olämpligt att öka krontäckningen på exempelvis Kvarnholmen i alltför hög grad. Andra delar av staden, exempelvis industri- och handelsområden, skulle däremot kunna vinna mycket på fler träd och större krontäckning.

Uppgifter om krontäckning är ett värdefullt komplement till andra mer översiktliga data, exempelvis SCB:s statistik över andel grönyta och tillgång till grönområden.

Det finns verktyg för att beräkna krontäckning och även värdet av de ekosystemtjänster som träden bidrar med. Ett exempel är det webb-baserade verktyget i-Tree, som utvecklats av amerikanska myndigheter och som är gratis att använda. Det har nyligen använts av Svenska kyrkan på Kalmars kyrkogårdar. Städer som Malmö, New York och London har använt i-Tree för att mäta krontäckning och värdet av trädens ekosystemtjänster.

Att enbart mäta krontäckning med i-Tree är ganska enkelt och bör kunna göras med ordinarie personal eller praktikanter. Ska man även beräkna värdet av trädens ekosystemtjänster, som Svenska kyrkan har gjort, är det troligen lämpligt att ta hjälp av externa konsulter.

Yttrandet har skrivits i samråd med Anders Linder, landskapsarkitekt på projekt- och byggenheten.

Motion från Miljöpartiet de gröna

KRONTÄCKNING - mål för andel yta täckt av trädkronor

Krontäckning är ett sätt att beräkna andel yta som är täckt av trädkronor genom fotografering från luften. Flera städer i världen använder detta enkla mått för att bevaka utvecklingen av gröna ytor i tätbebyggda områden.

Vi behöver träd av många skäl:

- Träd fungerar som luftrenare
- Träd balanserar vattenflöden och motverkar översvämningar
- Träd fungerar som kolbindare och minskar därför klimatpåverkan
- Träd ger skugga, skyddar mot vind och förbättrar mikroklimatet
- Träd ger hem åt djur, insekter, mikrober och åt andra växter och gynnar därmed den biologiska mångfalden
- Träd får människor att må bättre, kanske förvånande, men välbelagt (se referens nedan)

På kort sikt är dessa goda effekter av träd inte ekonomiskt mätbara och det finns därför en risk att andra intressen prioriteras vid alltför många enskilda beslut. Om vi inte långsamt vill bygga en allt gråare kommun behöver politiken ge långsiktiga och tydliga målsättningar som är lätta att förstå och bevaka.

I utveckling av grön infrastruktur används ofta indikator-arter som räknas och följs för att se att olika typer av biotoper och ekosystem överlever. Träd är en indikator som vi alla har lätt att relatera till utan att vara specialister på ekologi.

Det finns olika sätt att sätta mål för krontäckning där man tar hänsyn till nuläge (till exempel genom att undanta redan etablerade grönområden) och väljer relevant områdes-storlek att mäta krontäckning i (se referens nedan).

Därför föreslår vi följande:

- 1) Att kommunen utformar policy och mål för krontäckning i tätbebyggt område
- 2) Att kommunen planerar och utför insatser så att gator och övrig allmän plats utnyttjas för att nå målet om krontäckning
- 3) Att kommunen tillämpar policy och mål om krontäckning i allt detaljplanearbete

För miljöpartiet de gröna i Kalmar kommun:

Annika Carlsson Wistedt, Max Troendlé, Daphne Thuvesson

REFERENSER

Science Advances 2019 Nature and mental health: An ecosystem service perspective, Bratman et al
<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6656547/>

Trädstrategi Malmö stad remissversion

http://www.skkf.se/sites/default/files/editorial/tradstrategi_for_malmo_stad_170913_remiss.pdf